

III. leto.

V Gorici, veliki traven 1882.

5. zvezek.

Šmarnice.

Mesec maj ali po naše veliki traven se hvali sploh, da je najprijetniši mesec v letu. Ta mesec je namreč že vse lepo ozeleleno, verti in travniki so polni dišečega, pisanega cvetja, ptice žvergolijo visoko v zraku, kaker po drevju, po germovju, po zelenih žitih, kjer valijo mlade. Vse je živo, vse se veseli ljubega sončca, ki tako prijazno greje z jasnih nebes, in veterca, ki pihlja prijetno od jugozapada. Človek sam se čuti pomlajenega v sredi tega lepega stvarjenja božjega, tako sladko, tako prijetno mu je pri sercu! z nedopovedljivo ljubeznijo bi objel vesoljni svet.

Kaj čuda, ker je davno že verni katoliški Slovenec ob tem krasnem času mislil na njo, ki je najlepša stvar božja, naj bolj čista, naj bolj ljubeznjiva! Kaj čuda, ker je njej hotel podariti najljubši cvetek, ki ga rodi mili maj, najžlahtnišo rožico, ki proto raste pod našim podnebjem. In zares, neomadežane kraljice nebeške ginljiva podobica je ta ponižni, čisti majev zvonček, ki se vzdiguje tako pokonci mej krepko zelenimi peresi, ki tako lepo diši po goščavi v senčnati sódolini: šmarnica! — O ne, mili moj slovenski rod! ti nisi najzadnji mej narodi kerščanskimi. Ti si prvi posvetil maj božji materi, posvetivši ji majev najdražji cvet. Kaker prerok si naznanjal s tem duhovno cvetje, ki se ji je imelo darovati ob tem blagoslovljenem času po vsej katoliški cerkvi v prihodnih

stoletjih. Ni čuda tedaj, ker se je majna pobožnost — z dvojno pravico jo smemo imenovati šmarnice — tako veselo sprejela, ko se je razširila z Laškega čez Francosko in Nemško ter je naposled prišla tudi v naše kraje.

Sicer pisatelji niso celo ene misli glede začetka te tolikanj lepe in ljubeznjive pobožnosti; to pa je gotovo, da se dandanašnji opravlja tudi na skrajnih mejah naseljene zemlje. V starih deželah evropskih kaker v mladih mestih ameriksanskih, mej nazimi divjaki razbeljene Afrike, kaker mej umnimi kmeti kitajskimi, na merzlem severju tam gori pri ledenem morju, kaker ob slavnih rekah jasnega Hindostana, povsod se poje ta mesec Mariji čast in hvala, povsod se zbirajo verni okoli njenih okrašenih altarjev. Ni sicer maj po vseh krajih kaker pri nas najlepši mesec v letu. V Indiji je celo najneprijetniši mej vsemi; neznanska vročina tedaj tam najvišjo stopnjo doseže; navpični sončni žarki sežgo, kar je kje zelenega. Nasproti se v Avstraliji zima začenja ob tem času. Vender je povsod maj Marijin mesec. Tudi po tistih daljnjih deželah hočejo katoličani z nami združeni častiti mater nebeško; z večo gorečnostjo namreč morejo obhajati to priserčno pobožnost, ko vejo, da jo ob enem z njimi opravljajo verni po vsem svetu.

In ta spomin, da toliko tisoč in milijonov gorečih služabnikov božjih le-ta mesec kaker ene duše in enega serca z nami hvalo prepeva Mariji, ta spomin naj navdaja in povzdiguje tudi nas, ko bomo z venci in pušljeci opravljali altarje njene, ko bomo se svetim branjem ali pridigami, s pobožnim petjem in molitvami obhajali mile šmarnice. O, naj se ne opuste nikjeri, naj se začno povsod, kjer jih do zdaj morebiti še ni bilo! Obilega blagoslova si smejo svesti biti vsi, ki se jih bodo vdeleževali z dobrim namenom, z ljubeznijo do matere naše nebeške.

Priporočati se za to pobožnost že lani naznanjeni knjigi „Razlaganje svetega rožnega venca“ in „Lurška Mati Božja“, prva za branje v cerkvi, druga pa ko mesecu maju najpriherniš domaće berilo. *)

---

*) Dobiti se obe knjigi v „katoliški bukvarni“ v Ljubljani. Cena je povedana v lanskem „Cvetju“ na straneh 224. in 320. — Pri tej priliki naznanjamo, da je v letošnjem „Cvetju“ na strani 64. priporočena knjižica „Osmiina serafinska“ že pošla ter bi novim naročnikom ne mogli več postreči z njo. Namenjeni pa smo čez kaj časa drugo podobno knjižico dati na svitlo.

Življenje svetega očeta Frančiška.

Četerto poglavje.

1216—1219.

Pervi generalni kapitelj pri sv. Mariji Angeljski. — Sv. Frančišek se snide sè sv. Dominikom. — Kardinal Hugolin. — Drugi vesoljni kapitelj. — Pismo papeža Honorija III. — Pisma Frančiškova.

Trideseti dan meseca maja na sveti binkoštni praznik je veselo sijalo sonce nad malo kapelico svete Marije Angeljske, kjer so se bili zbrali vbogi manjši bratje k prvemu vesoljnemu zboru ali kapiteljnu. Vsaki je razložil v priprosti besedi sad svojih misijonov, svoje bitke in vesele izkušnje, in to, kar se mu je zdelo najkoristniše k nadaljevanju tako dobro začetega dela. Frančišek je postavil provincijalne ministre ter jim je dal dovoljenje, da smejo sprejemati v red, kar je bil do tedaj sam sebi prideržal. Izvolili so se evangelijski delavci za razne kraje in ljudstva; Bernard iz Kvintavale z mnogimi drugimi za Špansko, Janez Bonelli, florentinec, s tridesetimi tovariši za Provanško, Janez iz Penne sè šestdeset brati za Gorenje in Dolenje Nemško. Frančišek je prideržal zase Pariz in kar se je tedaj imenovalo Francosko in Niderlande; poleg prirojenega nagnjenja k Francoskemu, čiger jezik je govoril, je ljubil namreč pariško mesto zlasti zaradi slovečih in učenih šol, ki so bile tamkaj, in tudi, ker je slišal, da se v tem mestu s posebno pobožnostjo časti presveto rešno telo.

Preden se odpravi, je hotel priporočiti svoj pot svetima aposteljnomu Petru in Pavlu ter je šel v Rim. Bog pa je bil odločil to romanje v svojem večnem sklepu, da bi združil dve veliki duši, svetega Frančiška in svetega Dominika. Sicer sta ob času četrtega zbora lateranskega oba bila v Rimu, vendar ni videti, da bi bila tedaj kaj slišala eden o drugem. Neko noč, ko je sveti Dominik molil, kakor je imel navado, vidi Kristusa serditega čez svet in mater njegovo, ki mu je predstavljala dva človeka, da bi ga potolažila. V enem je spoznal samega sebe; kedo bi bil drugi, se ni mogel domisliti; podoba njegova pa se mu je živo vtisnila v

spomin, ko ga je gledal. Drugo jutro zagleda v cerkvi, ne ve se prav v kateri, v beraški obleki obraz, ki mu je bil pokazan preteklo noč, in precej steče proti vbožcu, v svetih čutilih ga stisne na persi ter zakliče: „Ti si moj tovariš, ti pojdeš z mano; derživa se skupaj, pa naju nič ne premore“. Od tega trenutka sta bila združena v svetem in nespremenljivem prijateljstvu in gorečnost njijuna si je razdelila svet, da ga prerodi in reši. „Čudna stvar je to“, pravi neki star pisavec, „videti dva vbožca, slabo oblečena, brez moči mej ljudmi, kako delita mej sabo svet ter se ga lotita da ga premagata“. In premagala sta ga z učenostjo in ljubeznijo, ki ste se spravili v njijunem objetju. Frančišek in njegov red, v ognju serafinskem vnet, je razlival v mogočnih rekah ljubezen po svetu; Dominik in njegovi sinovi, od svetlobe kerubinske obdani, so branili in širili po njem resnico.

In do današnjega dne te velike dve družine niste popustile nauka in zgleda svojih očetov; vkup ste molili, vkup ste delali, vkup terpeli in dostikrat tudi kri prelivali v skupni marterniški smerti. —

Meseca prosinca leta 1217 je prišel sveti Frančišek v Florenco, kjer je hotel slovo vzeti od kardinala Hugolina, ki je bil tam ko papežev poslanec. Kardinal pa mu je odsvetoval, naj ne hodi na Francosko. „Vaš red se še le rodi“, tako mu je rekel, „saj veste, kako se mu je nasprotovalo v Rimu, pa še zdaj imate tam skritih sovražnikov. Doma ostanite torej, da boste varovali in ohranili svoje delo“. Sveti Frančišek odgovori: „Jaz sem poslal mnogo bratov v daljnje dežele. Ako ostanem sam v miru v samostanu ne vdeleževaje se njih truda, bo to sramota za me, in ti vbogi bratje, ki bodo terpeli žejo in lakoto v ptujih deželah, bodo imeli priliko, da bodo mermrali čez me; če bodo pa slišali, da tudi jaz delam, kaker oni, bodo rajši prenašali težave in tako bom tudi drugim lažje vkažal podobne poti“. — „Zakaj pa ste poslali v tako daljnje kraje učence, brat moj,“ povzame kardinal, „ter jih izpostavili v toliko težav? To je pač zelo terdo“. — Frančišek odgovori: „Gospod, vi mislite, da Bog ni poslal manjših bratov kaker le za naše okrajine; ali jaz vam pravim po pravici, on jih je izvolil in poslal za dobroto in zveličanje vsem ljudem. Oni pojdejo k nevernikom in in ajdom; tam jih bodo lepo sprejeli in mnogo duš bodo pridobili Bogu“.

Resni in tehtni vzroki, zlasti nasprotovanje, ki se je pokazalo proti redu njegovemu v Rimu, so vender le nagnili Frančiška, da

je ostal na Laškem; na Francosko je poslal brata Pacifika, pesnika, brata Angela in brata Alberta iz Pize, on pa se je vernil k sveti Mariji Angeljski.

Tukaj je videl enkrat po noči v sanjah eno koklo, ki je hotela svoja piščeta zbrati pod peroti, da bi jih skrila pred kraguljem, pa ni mogla, ker jih je zmirom še nekaj ostajalo izpostavljenih sovražniku; kar se prikaže neki drugi velik ptič, ki je razpel peroti ter vse pokrila z njimi. Prebudivši se moli Frančišek ter prosi Boga, da bi mu razodel pomen te prikazni; res izve, da pomeni kokla njega samega, piščeta so pa otroci njegovi in ptič s tistimi velikimi perotmi je podoba kardinala, ki si ga ima izprositi za variha in zavetnika. Frančišek gre torej v Rim, kjer se snide s kardinalom Hugolinom, ki se je bil vernil iz Florence. Eno leto je bilo, kar je bil Inocencij III. slavno se vlegel v svoj grob, ter je Rimec, kardinal Čenčo Savelli, mož velike učenosti in neomadežanosti, v Perudži bil izvoljen in posvečen za papeža pod imenom Honorija III. Hugolin svetuje Frančišku, da bi pred papežem in kardinali pridigal ter si tako pridobil njih nagnjenje. Frančišek se dolgo brani; nevednost, priproščina in neolikanost njegova, pravi, mu ne dajo govoriti vpričo najveličastnišega zbora na svetu. Ali kardinal ga prosi kaker prijatelj, naj sluša ter se vso skerbjo sestavi pridigo, ki bo učena in sploh kaker gre za take poslušavce. Frančišek se prej nigdar ni na ta način pripravljal na pridige; on na pridižnici ni govoril drugega, kaker kar mu je vdihnil sveti Duh. Vender stori, kaker mu je rekel kardinal; z največo skerbjo in pridnostjo sestavi pridigo ter se jo nauči na pamet. Ali ko je stal vpričo papeža, je bil vso tako popolnoma pozabil, da ni vedel spregovoriti nobene besede. Sveti Frančišek ponižno pove, kako se mu je zgodilo; nato pokliče svetega Duha na pomoč in precej mu pride tolika obilnost besed ter je govoril s toliko močjo in serčnostjo, da so bili ginjeni do živega papež in kardinali. To se je zgodilo, kaker pravi sveti Bonaventura, zato da bi se vedelo, da ni bil on, ki je govoril, temuč sveti Duh, ki je govoril iz njega, in Honorij III., keterega je bila previdnost božja odločila, da je podpiral in varoval mladi redovni družini, ki ste tedaj rastli v sveti cerkvi, dovolil je Frančišku za variha in zavetnika kardinala Hugolina.

Pomudimo se za trenotek pri častitljivi podobi tega slovečega starčka. Rojen iz plemenite hiše grofov Senjskih, Inocencija III. bratov sin, je bil okrašen enakomerno z redko telesno lepoto,

z mnogoobsežnim umom, z dušo, ki je do poslednjih dni njegovih žarela v mogočnih, globokih čutilih. Do dobrega izučen v vmetalnostih in pravicah je izdal pet bukvi tako imenovanih dekretalov, ki so postali podlaga pravoslovja grajanskega in cerkvenega. Zgovornost njegova je bila čudovita. Poln vsmiljenja za vboge in slabotne je kazal vender nepremagljivo moč, kjer je šlo za pravico Cerkev in resnice. In tako je vmerl po dolgi versti bojev in zmag skoraj stoleten na prestolu papeškem. Frančišek se je držal kardinala Hugolina, kaker se sin derži očeta, kaker se dete derži naročja materinega. Mirno in zaupljivo je zaspal v naročju milega njegovega varstva in v globokem in preroškem spoštovanju mu je večkrat pisal s temi besedami: „Prečastitljivemu očetu in gospodu Hugolinu, prihodnemu škofu celega sveta in očetu narodov.“ Skerb Hugolinova za sirote njegove pa je obsegala vse: vpričo je bil pri vesoljnih zborih, zagovarjal je njih reč v vseh okoliščinah in ob pohodih svojih pri sv. Mariji Angeljski se je ravnal čisto po življenju njihovem, vbog z vbozimi. „O koliko krat ga je bilo videti“, pravi Tomaž Čelanski, „kako je ponižno odložil vsa znamenja svoje časti in v slabo kuto oblečen, bos hodil z brati okoli ter o nebeških rečeh govoril z njimi!

Leta 1218 je Frančišek nekoliko prebil pri sveti Mariji Angeljski nekoliko na raznih apostoljskih izhodih po srednji Italiji. Naposled meseca majnika 1219 so prihajali manjši bratje v množicah od vseh strani sveta k vesoljnemu zboru ali kapitlju, ki je bil sklican za 26. dan meseca, binkoštni praznik. Zbralo se jih je več ko pet tisoč. Mali samostan pri sveti Mariji Angeljski ni mogel zadostovati; naredili so torej na ravnini okoli porcijunkule veliko innožico šotorov iz štorji in slame in tako je taborovala ta vojska Kristusova okoli svojega vojvoda.

Tudi kardinal Hugolin je prišel in vsi bratje so mu šli naproti proti Perudži. On je imel slovesno veliko mašo na binkoštno nedeljo, Frančišek pa mu je bil diakon. Zvečer je šel zaporedoma ogledat vse verste le-te svete vojske Gospodove, kjer so bili zbrani v gručah po sto, po šestdeset, ali tudi več ali menj. Vsi so govorili o božjih rečeh, ter kako bi rešili in pridobili svet. Kardinal se je razjokal od veselja, ko jih je videl. „O brat“, je rekel Frančišku, „glej, v resnici tabor božji!“ — Poln hvaležnosti do Boga, ki mu je tolikanj pomnožil družino ter iz majhinega gorčičnega zerna dal rasti mogočno drevo, izlije Frančišek iz serca te žareče besede: „Velike reči smo obljubili, večje so nam obljubljene; iz-

polnjujmo te, zdihujmo po onih; veselje kratko, večna kazen; majhino terpljenje, slava neskončna; mnogo poklicanih, malo izvoljenih, vsem pa bo povernjeno! Čez vse, o bratje moji, ljubimo sveto cerkev, molimo za povikšanje njeno in ne popustimo nigdar vboštva. Kaj ni zapisano: „Verzi na Gospoda svojo skerb, in on te bo redil?“ (Ps. 54, 23.)

Poslednje besede so se izpolnile pri tej priči. Od povsod iz okolice so prihajali namreč vitezi in ljudstvo k porcijunkuli ter so prinesli toliko potrebne hrane, da so imeli zadosti vsi bratje. Mladi ljudje pa, ki so prišli tja iz radovednosti, so govorili, ko so videli toliko zatajevanja, veselja, miru in edinosti: „Glejte, tukaj se vidi očitno, da je pot v nebesa ozka, in težko je bogatemu v kraljestvo božje priti. Mi si obetamo, da bomo vživaje življenje sè vso zložnostjo pridobili si zveličanje, le ti dobri bratje pa so se odpovedali vsemu, pa se še tresejo za prihodnost. Mi bi radi vmerli kaker oni, pa nočemo živeti kaker oni, in vender se vmira, kaker se je živelo.“ Tako so govorili in mislili in več ko pet sto jih je prišlo ter se verglo k nogam svetniku in prosilo, da bi jih sprejel v svoj red.“

Ves čas zбора je Frančišek dajal premodre nauke in določbe glede vodila in duhovnega življenja, tudi so se sklenile neketere za red preimennitne reči, zlasti, da naj se vsako soboto v vsaki cerkvi bratovski slovesna maša opravlja na čast presveti in neomadežani devici Mariji, in da naj se bratje derže vboštva tudi v poslopih, ki jih stavijo, najsi bodo cerkve ali samostani. O čemer se je pa največ govorilo in prevdarjalo, to so bili sveti misijoni. Delali so se načerti k velikanski vojski; nič menj ko cel svet so hrepeneli pridobiti za sveto vero. Papež Honorij III., ki je bil takrat v Viterbu, je dal bratom posebno apostoljsko pismo, ki naj bi jim bilo spremnica in poroštvo.

Tako pokrepčan od samega papeža in podpiran od več kardinalov je čutil Frančišek neomejeno pogumnost v sercu ter je razposlal brate na vse kraje sveta. Povelje k odhodu je dajal pisano, kaker se vidi še dandanašnji na gori Alverniji, na ta način: „Jaz brat Frančišek iz Asiza, generalni minister, velim pod pokorščino tebi, brat Angel iz Pize, iti na Angleško in tam opravljati službo provincijalnega ministra. Z Bogom.“

Vsaki izmej poglavarjev misijonskih je vzel seboj razen pisma papeževega tudi tri okrožnice Frančiškove, prvo pisano vsem maš-

nikom, drugo vsem svetovnim oblastnikom, tretjo vsem predstojnikom reda.*) In povsod so jih sprejemali velikim veseljem.

Neizmerna lepota presvetega Serca Jezusovega.

5. Naj bolj vsmiljeno Serce.

„Vsmiljenje Gospodovo bom vekomaj prepeval“ (ps. 88,2.) je pobožno obetal kralj David, ker je bil ves ginjen premišljevalec neizmerne dobrote in milosti, katere je Bog skazoval izraelskemu ljudstvu. O, kaj bi bil še le rekel kraljevi pevec, ako bi bil vso neizmerno vsmiljenost, katere je polno presveto Serce Jezusovo tako poznal, kaker jo mi poznamo?

Pa kaj pravim: „mi poznamo“? Saj še sence ne poznamo tega, kaker je res. Lastnosti božje, tedaj tudi vsmiljenje božje, bomo še le v nebesih prav spoznali. Tukaj na zemlji ga ni uma, da bi mogel spregledati vso visokost in globočino Jezusovega vsmiljenja, in ni ga serca, ki bi moglo občutiti vtisek tolike vsmiljenosti: tukaj moremo gledati le v nekakšni podobi — v priliki. To je Jezus dobro vedel. Zato tudi aposteljnomo in ljudstvu ni razlagal svojega vsmiljenja kar naravnost, tako kaker je, ker bi ga nihče ne bil mogel razumeti; ampak le v prelepih prilikah si je trudil vsim grešnikom v tolažbo dopovedati toliko, koliker more človeški um tu na zemlji obseči. Zdaj se primerja dobremu pastirju, ki pusti devet in devedeset ovac v puščavi, in gre iskat eno samo, ki se je zgubila, ter gre tako dolgo za njo, da jo najde; ko jo pa najde, je ne zaničuje ne pretepa, ampak ljubeznjivo jo objema, dene na ramo ter rahlo nese domov, doma skliče prijatelje in sosede ter jim veli, naj se veselijo ž njim, ker se je zgubljena ovčica zopet našla; zdaj pove priliko o ženi, katera je imela deset denarjev in zgubivši enega prižge luč, pometa in tako dolgo išče, da ga slednjič najde, potlej pa skliče prijateljice in sosede, češ naj se veselijo ž njo, ker je našla denar; zdaj spet se primerja pred-

*) Glej „Cvetje“ I. letnik str. 324 in dalje.

bremu očetu, kateri objema nehvaležnega sinu, ki se je bil zgubil, pa je spet najden, ki je bil mertev, pa je spet živ itd.

Izmej vsih prilik, kar jih je nam Zveličar povedal, se mi zdi naj lepša prilika o zgubljenem sinu. Gotovo ti je znana, dragi bravec, prilika in nje razlaga še od takrat, ko si bil še manjši grešnik, kot zdaj, ko si se za prvo spoved pripravljal. Tedaj mi ni treba vse prilike še enkrat ponavljati, ampak le na nekatere okoliščine te hočem opomniti, da boš sprevidel, kako lepo Jezus v tej priliki samega sebe opisuje in kako neizmerno veliko je vsmiljenje njegovega presvetega Serca. —

Rado se zgodi, da so otroci revnih starišev bolj hvaležni za tiste male darove, ki jih sprejemajo iz njihovih rok, kaker pa otroci bogatih starišev za obilne darove, ki jih večkrat kaj slabo obračajo.

Tak je bil tudi zgubljeni sin. Imel je dobrega in premožnega očeta; prav dobro se mu je pri njem godilo. Pa na mestu hvaležen biti dobremu očetu, jel mu je kljubovati. Čedalje bolj merzlo in osorno se vede do njega in slednjič celo stopi predenj s prederzno terjatvo: „Oče, daj mi del premoženja, kateri meni gre“. Še vžaljenim srcem mu oče da in milo se mu stori, ko mu sin vso očetovsko ljubezen s toliko nehvaležnostjo povračuje in mu tako terdoserčno herbet obrača.

Toda še vse bolj nehvaležni smo katoliški kristijani Jezusu. Koliko dobrega smo prejeli v njegovi hiši — v sv. Cerkvi! Pri sv. kerstu smo bili očiščeni, prerojeni, takorekoč v angelje spremenjeni; v mladosti nas je po svojih namestnikih tako skerbno podučeval; tudi pozneje nam je delil in še deli tečni kruh božje besede, dan na dan nam ponuja pri daritvi sv. maše stoterne darove in v svetih zakramentih nam hoče dati vse, kar je na sv. križu s toliko britkostjo zaslužil, in slednjič hoče še svojo lastno kraljestvo — nebesa z nami deliti in že zdaj so njegovi služabniki — angelji tudi naši služabniki. O pač res, Jezusov jarem je sladak in njegova butara lahka; on vender, kaker zgubljeni sin ni poznal svoje sreče na očetovem domu in je ni znal ceniti; tako tudi ti nisi znal ceniti neizmerne sreče nedolžne vesti in nisi poznal cene zakladov, ki jih Jezus ponuja v svoji Cerkvi. Nebesa si imel takorekoč v svojih rokah, pa si z grehom zapustil Jezusa in zapravljal vse, kar je imela tvoja duša za nebesa. Toda še brez mere zlobniše je bilo tvoje ravnanje, kaker vedenje zgubljenega sinu. Le prevdari sam.

Zgubljeni sin je sicer zapustil svojega očeta, pa ga ni zatajil, si ni iskal družega očeta: ti pa si šel ter si si izvolil Jezusovega nasprotnika. Tisti dan, ko si nehal biti otrok božji, postal si otrok satanov! Zgubljeni sin je bil lačen pastir zaničljive črede, ti pa si ves zbehan stregel nevrednim zaničljivim strastim; on je le želel nasititi se z živalsko hrano, ti pa si grešil tudi v djanju! In vender — mili Jezus te čaka in je pripravljen te sprejeti vsak trenutek, če se poverneš. O neizmerno vsmiljenje božjega Serca!

Pa še ne zadosti. Zgubljeni sin je zapustil svojega očeta ter ga je s tem zelo razžalil, vender družega hudega mu ni prizadel: roke ni vzdignil zoper njega, suval in tepel ga ni, vmoriti ga ni skušal. Ti pa si tudi to storil svojemu Jezusu. Sv. apostelj Pavel uči, da tisti, ki grešijo, Jezusa na novo križajo! Glej, takrat, ko si s premislikom in prevdarkom storil smertni greh: takrat si Jezusa sovražnikom izdal, klical si „križaj ga, križaj ga!“ takrat si Jezusa k stebru privezal in nevsmiljeno pretepal, da je bil ves ranjen; takrat si mu ternovo krono na glavo pritisnil in ga zaničeval — težki križ si mu na ramo del, — strašne žreblje si vzel in mu prebijal roke in noge, — z grenkim žolčem si ga napajal in celo za sulico si zagrabil in prebodel njegovo milo Serce! In vender — vender je tolikanj žaljeno prebodeno Serce pripravljeno te sprejeti, kederkoli prideš. O neizmerno vsmiljenje božjega Serca!

Toda še ne zadosti. Zgubljeni sin je sicer zapravil očetovo dedščino, vender svoje dedščine ni v to obračal, da bi očetu škodoval ali celo morivce zoper njega najemal. Nekaj takega ni poskušal. — Ti pa si pripravljen tudi k tej grozovitosti: do brote božjih rok se poslužuješ, da ga zaničuješ, žališ, moriš! — Dobrota tvojega najboljšega Očeta je bilo tvoje zdravje, pa kaj si počel z njim? Ali bi bil mogel brez zdravja v nedeljo delati, kupčevati? Ali bi bil mogel po nevarnih krajih se potikati, v slabe družčine zahajati? Nikaker ne, na bolniški postelji bi teh in mnogo drugih grehov ne bil mogel storiti. — Dar tvojega naj boljšega Očeta je bilo premoženje, in kaj si počel z njim? Ali bi bil mogel brez bogastva nad druge se tako prevzetno povzdigovati, v njih potrebi jih tako zatirati? ali bi bil mogel požrešno zametovati in zapravljati, ako bi ne bil imel? To so grehi, katerih bi ne bil mogel storiti, ako bi bil revež. — Dar tvojega predobrotljivega Stvarnika so sploh vse dušne in telesne zmož-

nosti. Vprašam te, ali bi bil mogel Boga tolikanj žaliti, ako ne bi bil tako razumne glave, ali bi bil mogel toliko pahujšanja dajati, ako bi bil slep, kruljev, ali sicer nepravilne rasti? Gotovo ne. Glej, kako zelo, kako nedopovedljivo si bil nehvaležen! In vendar — vendar je Jezus pripravljen te prijateljsko sprejeti, kederkoli hočeš priti. — O neizmerno vsmiljenje božjega Serca!

Pa ke bi bilo to že vse! — Zgubljeni sin je zapravlil premoženje svojega očeta, to je res; ali zapravljen o premoženje očeta ni tolikanj stalo. Iz cele dogodbe se vidi, da je bil oče jako premožen mož, ki je imel več hlapcev, obilo polja in živine. Ti pa, o grešnik, si zapravlil darove, ki so bili tako težko pridobljeni! Ali veš, kaj si zapravlil, ko si zapravlil vse pri kerstu zadobljene dobrote? Ali veš, kolike cene so bili tisti nebeški darovi, ki jih je tvoj naj boljši Oče v tvojo mlado dušico položil, ko se ti še zavedel nisi? — Oh pomisli: Tako je Bog svet ljubil, da je svojega edinorojenega Sinu poslal. Ko slabotno dete je jokal Jezus v betlehemske hlevčeku, ko vbožen rokodelec je delal 20 let, tri leta je pridigoval, učil, opominjal, molil, jokal in slednjič na križu pretil v grozovitih bolečinah svojo presveto kri do zadnje kapljice; glej — tako drage so milosti, ki ti jih je Jezus prislužil. Ti pa nespametnež, si šel in vse si zapravlil v kratkem času! O nehvaležnež! In vendar te čaka Jezus — sprejeti te hoče, kederkoli se verneš. O neizmerno vsmiljenje božjega Serca!

Še več. Zgubljeni sin je očeta hudo razžalil, to je res; vendar je imel — rekelbi — še toliko ozira, da ni doma, vpričo njega zapravljal dragocene dote. Njegov dobri oče ni nič vedel za njegovo samopašno vedenje, je tedaj menj terpel. Ti pa si ljubega Jezusa kar vpričo, kar v obraz žalil sè svojim grešnim vedenjem. Povsod, kjerkoli si grešil, grešil si vselej pred njegovimi očmi, vpričo njega. On je slišal tvoje grešno govorjenje, tvoje pohujšljivo petje; videl vse tvoje djanje, pa tudi vse misli in želje na dnu tvojega serca. Pred ljudmi se skrivaš, keder hočeš kaj hudega storiti, pred Jezusom se pa nisi skrila, zato ker se nisi mogel, ampak kar vpriča njega si bil tak: o grozovita prederznost! In vendar — vendar te Jezus še zmirom želi sprejeti, če se le hočeš verniti v njegovo naročje. O neizmerno vsmiljenje božjega Serca!

In še nisem pri kraju. Enkrat samkrat je zgubljeni sin zapustil svojega očeta; ko je prišel nazaj se ne bere, da bi ga

bil še katerikrat. O kolikrat si pa že ti zapustil svojega Jezusa! — Majhin še si bil, pa že velik grešnik; malo let si štel, pa že mnogo grehov. Res, da si se spet vernil k svojemu ljubemu Očetu; toda komaj si se mu dal milostno sprejeti in objeti, že si se zopet iztergal iz njegovega naročja in nehvaležno spet pobegnil. In ta tvoja črna nehvaležnost se je sto in stokrat zopet ponavljala! Saj že skoraj sam ne veš, kam bi pogledal, kam bi prestopil, kjer bi ti vest ničesar ne očitala. Vsak prostorček že te lahko toži, če ne v velicih, saj v majhinih rečeh. Toži te hiša, v kateri si stanoval, delavnica, kjer si delal, ceste in pota, po katerih si hodil, travnik in polje, koder si se sprehajal, znabiti celo tisti ljubeznjivi prostorček, kjer si se v mladosti igral, ni brez vsega očitaja! Človek bi menil, da si hiši božji saj prizanašal — pa tudi cerkev ti ima marisikaj očitati. Ali spovednici, sedežu milosti božje, si pač prizanesel?! Oh, skoraj da si tudi tam žalil Jezusovo Serce z zvijačami in hinavstvom, brez pravega kesanja in terdnega sklepa! Pa mize Gosподove menda vendar nisi oskrnil?! Oh tudi to se je morebito zgodilo, da imaš celo božji rop na vesti! Moj Bog, moj Bog, koliko žaljenja! In vendar — vendar te Jezus še čaka, te je pripravljen sprejeti, kederkoli se verneš. O neizmerno vsmiljenje božjega Serca!

Prevdari pa tudi to-le. O dobrem očetu v evangeliju ni brati, da bi bil šel za zgubljenim sinom ter ga nazaj klical, ali da bi bil poslal svoje služabnike za njim, ter ga prosil, naj se verne. Pa kar ta ni storil, storil je Jezus že mnogokrat tebi. Klical te je sam, klical po svojih služabnikih, mašnikih, že tolikrat in tako dolgo, da se je samega klicanja že takorekoč vtudil, kaker govori po preroku Jeremiju: „Truden sem že opominjevanja!“ (Jer. 15, 6) Hotel te je privabiti sè srečo, katero ti je pošiljal: bolj ko si ga žalil, bolj te je obsipal z dobrotami. Pa če to ni pomagalo, poslal ti je nesrečo terpljenje, da bi te predramil. Ternje ti je posipal po grešni poti, da bi te tako prisilil, da se verni. In kolikrat te je klical po svojih služabnikih, kolikrat te opominjal, svaril, prosil s pridižnice, v spovednici, znabiti celo na bolniški postelji, in ti tako naravnost povedal, kaj ti je storiti kaj opustiti. In če vse nič ni izdalo, še ni nehal; klical te je celo po čudežih, ki se po več krajih godijo, da bi te privabil, kaker je nekedaj s čudežem privabil Savla. Oh povej sam, ali bi te bil mogel še skrbnejše klicati, lepše vabiti? O neizmerno vsmiljenje božjega Serca!

Naj lepše pa se pokaže neskončno vsmiljenje Jezusovega Serca takrat, keder se grešnik ves skesan zopet k njemu nazaj verne. O kako rahlo ravna ž njim, kako mu polajša vernitev!

Ozrimo se spet na zgubljenega sinu. Že se vrača na očetov dom. Pa kako težka mu mora biti ta pot! Strašne skerbi zakašnjujejo stopinje: „kaj porečejo oče, ko se jim približa tak?“ Bati se je bilo, da bi se že pred hišo, pred pragom ne zbal in spet pobegnul. Pa glejte, kako ljubeznjivo mu olajša vsmiljeni oče zadnje najtežavnije stopinje! Naj manjšega očitanja ne sliši iz njegovih ust, samo besede ljubezni in veselja. Daleč mu hiti naproti, kaker hitro ga spozna očetovo oko, objema ga in radostno mu ponuja novo obleko, perstan na roko, črevlje na noge, in ob enem zapoveduje, naj se mu berž napravi vesela gostija. Iz kamenja bi moral biti, če bi ga tolika vsmiljenost do solz ne bila genila.

Ali brez primere genjivije je vsmiljenje, s katerim Jezus sprejema skesane grešnike. Tudi pot pokore je težka pot; a keder se je človek resno odločil zanjo — kako mu je olajšano vse! Spokorni grešnik čuti večkrat toliko tolažbo, da bi je ne dal za celi svet. Koliko veselje mu dela nova obleka milosti božje, kolika tolažba mu je perstan, zagotovilo, da je zopet otrok božji, ljubljenec Jezusa Kristusa, ki ga gosti pri božji mizi s svojim lastnim telesom in z lastno kervjo! Z besedo se to ne da izreči, le hvaležne solze nam včasih pričajo ponekoliko tako notranjo radost.

Kako ljubeznjivo je Jezus ravnal sè spokornimi grešniki, ko je bil še na zemlji! Prinesejo mu mertvoudnega moža, katerega je gotovo še bolj dušna bolezen kaker telesna k Jezusu silila, in spustijo ga skoz strop na postelji pred njega — in glejte prva beseda iz Jezusovih ust je tolažba: „Bodi potolažen, sin, tvoji grehi so ti odpuščeni!“ Besede so pričujoči slišali, ali serčno veselje dušno in telesno ozdravljenega moža jim je bilo prikrito; za to je le on vedel in Jezus.

Pripeljejo mu žensko, katero tožijo, da se je pregrešila zoper šesto zapoved, in vprašajo, če tudi on pravi, da mora kamenjana biti, kakor velewa postava? Od kraja nič ne reče, ampak priklonjen piše po prahu in s tem dovolj jasno kaže, kako je njegove-mu vsmiljenemu Sercu neljubo tako terdo zahtevanje. Ko pa le ne odnehajo s nadležnim vprašanjem, jim resnobno reče: „Kedor je nedolžen izmej vas, naj prvi kamen pobere in verže“. Ali na to so se pobrali eden za družim — hinavci! Vboga grešnica pa zasli-

ši iz Jezusovih ust tolažljive besede: „Tudi jaz te ne bom obsodil, pojdi in nikar več ne greši“.

Grešna Magdalena pride k Jezusu, ko je bil pri nekem Simonu farizeju povabljen. Vsa skesana pade Jezusu k nogam, jih z obilnimi solzami moči in z lasmi suši, drago mazilo mu izliva na noge ter jih pobožno poljubljuje. Prevzetni farizej se zaničljivo proč obrača godernjaje: „Ke bi bil ta prerok, bi vedel, kakšna ženska je to . . . da je grešnica“. „Bi vedel“ pravi preslepljeni revež; da bi le sam vedel prevzetnež, kakšno serce ima vsegavedni Jezus, pa bi drugače govoril. Vsmiljeni Zveličar jame zdaj tako lepo izgovarjati in hvaliti jokajočo grešnico, v prelepi priliki in z golimi besedami, da je zviti farizej primoran vmolkniti ves osramočen. Skesani grešnici pa pravi: „Tvoji grehi so ti odpuščeni — tvoja vera ti je pomagala, pojdi v miru!“ — Jezus ni govoril nobene besede zastonj; ko jej je voščil mir, jej ga je tudi dodelil. Kedo bi bil vstanu popisati neizmerno srečo tega šerčnega miru, ki ga čuti grešnica — zdaj svetnica. Veliko so že govorili in pisali o grešnici Magdaleni, ali tega notranjega miru nam še ni nihče popisal; ker ne dopovedati, ampak le čutiti ga more tisti, ki sam skusi, kako neizmerno vsmiljeno je presladko Serce Jezusovo.

Poglejmo še sv. Petra. Neizrečeno je bil razžalil Jezusa. Le pomisli, ako bi tvoj prijatelj tebi kaj enacega storil, da bi ob odločilni uri še za te ne hotel vedeti in vsim, „ki bi o tebi govorili, hotel prisegati, da te ne pozna, da nič ne ve o tebi: o kako bi te v serce bolela taka nehvaležnost! Ne vem, če bi ga še kedaj hotel pogledati z lepim očesom; ko bi ga srečal, bi se zaničljivo obračal na drugo stran. In glej, Jezus pa Petra tako ljubeznjivo pogleda, da mu gre ta pogled globoko v serce, in Peter se milo zjoka, gre z dvorišča in dalje joka ter se ne da potolažiti. Bere se o njem, da je vselej jokal, keder je slišal petelina peti, in da so mu obilne britke solze zapustile znamenja — brazde po licih. Ali ne oznanjujejo take solze pervaka apostelnov zadosti jasno in glasno celemu svetu: kako je neizmerno vsmiljeno Jezusovo presladko Serce!

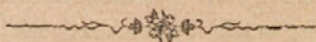
In od tistega časa je premilo Serce Jezusovo že milijon in milijon skesanih serc vtolažilo, ter jim dalo mir, kakeršnega svet ne more dati. Poverh tega je večkrat ravno sv. spokornikom dajal take nenavadne milosti, kakeršnih še nedolžni niso bili vselej deležni. Zgubljenemu sinu je oče vkažal prinesti črevlje na noge. Seveda bos ne more človek hoditi po terdi poti, — prehitro se

rani in omaga. Tudi spokorni grešnik bi kmalu omagal na poti pravičnosti, če bi mu Jezus ne dal posebne pomoči v zakramentu sv. pokore. Kako nenavadne milosti so prejeli sv. Peter, sv. Pavel, sv. Avguštin, sv. Magdalena, sv. Margarita Kortonska itd.! O neskončno vsmiljeno Serce!

Kaj pa mi? — Na večne čase bomo bitko obžalovali, ako se bomo še dalje tako malo zmenili za premilo Serce Jezusovo!

Moj Jezus, vsmiljenje! (100 dni odpustka, Pij IX. 23. sept. 1846.)

Novi svetniki.

3. Sveti Benedikt Jožef Laber.

§. 4.

Božji poti.

Izstopivši iz samostana je popotoval Benedikt čez Pjemont v Loret. Romal je počasi ter obiskaval svetišča, ki jih je nameril na potu. Meseca listopada je prišel v Loret. Pri tej preimenitni romarski cerkvi so kaker v Rimu izpovedniki vseh poglobitnih jezikov evropskih. Benedikt se oberne do francoskega jezuita, patra Bodettija. Ta se je čudil nad čednostmi svojega spovedanca; njegovo vboštvo se mu je priserčno smililo, hotel mu je nakloniti dobrote, ki imajo francoski romarji v Loretu pravice do njih. Ali dasiravno ves sesušen in prava podoba siročine Benedikt hvaležen sicer za ponudbo vender ničesar ni hotel sprejeti. Vse ponujanje, prošnja in sila ni pomagala nič; on je le rekel: „Drugim je bolj treba, kaker meni.“ Sploh se je držal Benedikt tega, da od svojih izpovednikov ali po njih naročilu ničesar ni sprejemal. Ako se mu je ponudila sicer kaka miloščina, pomolil je roko; ako se mu je pa zdela prevelika, je ni vzel, ali jo je razdelil mej druge vboge. V Loretu je bil deset dni, od jutra do večera v sveti hišici, kjer je beseda meso postala. Od tam je šel v Asiz k ljubivcu in pospeševavcu svetega vboštva, svetemu Frančišku. Tam ga je vpisal 20. listopada 1770 pater Tampilj (Temple) v veliko bratovščino pasu svetega Frančiška, ketere vodilo je izpolnjeval do smerti. Kaker poročajo zanesljivi pisavci, pa je stopil pozneje tudi v tretji red.

Dasiravno je bil čas deževen, vender gre nato čez hribe v Rim. Raztergana obleka, ki jo je imel, ga je malo varovala nevgodnosti vremena, črevlji so mu bili že taki; da je šla ne le voda noter temuč tudi pesek; v beraški malhi, ki jo je nosil na rami, je imel brevir, ki ga je vedno zvesto in natanko molil, pa novi testament in še neketere pobožne bukve; perila ali druge obleke ni bilo notri. V tej opravi je popotoval, navadno po stranskih stazah, kjer se je lahko mirno pogovarjal se svojim Bogom. Spal je za kakim plotom ali zidom, ali v kakem hlevu, kjer je ravno bil. Ako se mu je ponujalo boljše prenočišče, se je zahvalil, pa ga ni sprejel. Ko je prišel v Rim, meseca grudna 1770, je šel za tri dni v hospic sv. Ludovika, kaker je imel pravico ko Francoz. Nato je živel pet mesecev nepoznan v sredi mej vbozimi svetega mesta.

Proti koncu maja 1771 nastopi drugo romanje v Loret. Gredoč počasti v svetega Blaža cerkvi v Fabrijanu koščice svetega Romualda, ustanovitelja reda kamaldoleškega. Tam obiskuje tudi druge cerkve, zlasti kapelico svetega Jakopa Večega. Na praznik svetega Antona ga je videl duhovnik ta kapelice, kako je notri klečal in molil. Cunje, ki so mu bile obleka, je štrik vkup deržal okoli pasa; nanjem je viselo majhino leseno torilce ali skledička; na persih je imel križec in okoli vrata rožni venec z debelimi jagodami; poleg njega je ležala beraška vreča. Ali bolj ko temu unanjemu se je čudil tisti duhovnik goreči molitvi tega berača, ki je imel celo jutro oči nepremekljivo vperete na altar, in tudi o polдне, ko se je cerkev izpraznila, so ga še dobili, kako je z rokami raztegnjenimi v podobi križa na tabernakelj ali na podobo svetega Jakopa gledal, da se ni genil. Stermenje duhovnika pa se je še povišalo, ko je romar zvečer prosil dovoljenja, da bi smel v kapelici ostati čez noč. Duhovnik mu je iz vsmiljenja odrekel to prošnjo, povabil pa ga je na prenočišče v hospic, ki je bil pri tisti kapeli. V resnici je prebil notri kakih štirinajst noči, pa tako, da se ni doteknil postelje. Drugo jutro ob sončnem vshodu je že molil v cerkvi ter se je želel izpovedati. Po izpovedi je smel streči pri sveti maši, dasiravno je bil vmazan in razcapan. In ljudje so zato srečo voščili tistemu duhovniku, ker mu je svetnik stregel pri sveti maši, kaker so rekli. Duhovnika je zlasti ginilo, kako je romar zvečo rešno telo sprejel, ko je bil pri obhajilu. Čez nekaj dni je opravil vesoljno izpoved; znabiti se je hotel posvetovati o svojih namenih in zatajevanjih, ker ni storil nič brez dovoljenja izpovednikovega. Benedikt je bil mož pokore, pa tudi mož pokorščine.

Nekega dne je bil na cesti, ko je silno dež lil. Neka stara vdova ga vidi ter ga povabi, da bi šel k njej vedrit. Z navadnim svojim pozdravom „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ vstopi ter lepo tolaži vdovo, ker ji je bil mož po neki nesreči smert storil. Odhajaje prosi ženo malo kónec (cvirna); ta mu jih poda z veseljem več, ali on sprejme le neketere niti, rekoč: „To bi bilo preveč; vas stane denar in bogati niste.“

Po želji te ženice je šel pogledat tudi k neki mladi pobožni devici, ki je že devet let terpela silne bolečine. Tej je prerokoval, da bo terpela še dolgo in nigdar ozdravela; po smerti pa bo šla precej v nebesa. V resnici je bila bolna se dvajset let in nato je vmerla; ves ta čas pa so ji dajale pogum in budile v njej zaupanje besede, ki jih je slišala iz ust Benediktovih. Pri tej bolnici je bil tudi enkrat na kosilu, pa se je komaj dotikal jedi, ki so se mu podale. „Meni ni treba dosti,“ je rekel, „preobilica bi le červem množila hrano.“ Rekel je tam tudi, da mora človek tri serca imeti v enem; prvo le za Boga, drugo polno ljubezni in vsmiljenja do bližnjega in tudi za duše v vicah, tretje pa mora biti iz brona proti nam samim ter premagovati vsa izpačena nagnjenja in krotiti telo s postom in zderžavanjem. — Kmalu se je bilo razvedelo po mestu, kako je bil Benedikt pri tej bolnici in kaj ji je povedal. Zdaj se je vse hotelo posvetovati ž njim. Ali on se je vstrašil, ko je videl, kako se mu hoče izkazovati čast, ter se je hitro odpravil. V hospicu je rekel le, da bo že Bog plačal, kar je dolžan, in v resnici je kmalu nato neka čisto neznana gospa temu hospicu znesek denarja zapustila. Benedikt je odešel v Lorét.

Skozi nekoliko let je nato romal po Italiji, Švicarskem, Nemškem, Francoskem in Španskem. V Rimu in v Loretu pa je bil vsako leto. Po mestih se je vstavljal včasih v hospicih za vboge, na deželi pa je prenočil, kjer je bilo. Povsod je bil videti v svetiščih ter je spodbujal ljudi z redkimi čednostmi in priserčno, gorečo molitvijo.

Ali tudi žaljenja mu ni manjkalo. Ko je nekega dne v mestu Baru iz cerkve stopil, mu verže neki hudoben človek s toliko močjo kamen v nogo, da se mu je kri vlila iz rane. Benedikt omahne, pritisne svoj križec na persi, ali za hudobnežem še ne pogleda. Nato pobere tisti kamen, poljubi ga ter položi k bližnjemu zidu in gre mirno naprej. — Tistega hudobneža pa je pozneje tudi neki kamen zadel v nogo, pa tako, da je vmerl za rano.—

Ko je romal leta 1772 iz Rima v Lorét, opazi Benedikta ne-

ki duhovnik v Kasinjanu, Santuči po imenu. Prisili ga, da ostane nekoliko dni v tamkajšnjem hospicu. Santuči bi se bil rad navadil francoskega jezika ter je prosil Benedikta, da bi mu kaj pomagal. Ali vse njegovo učenje je bilo bolj izraz pobožnih misli o tem, kar se je ravno bralo, kaker opazke o izreki. Vsesti pa se je pri tem vedno branil, ker se je bal, da ne bi onesnažil stola ali da ne bi pustil gnjusnega merčesa na njem. Le na povelje je sedel. Po nauku je moral pri gospodu kaj zavžiti, ali komaj se je doteknil podanega. Večkrat ga je opominjal duhovnik, naj bi vender nekoliko bolj skerbel za svoje telo; dal mu je sam več obleke, ali Benedikt jo je razdelil drugim vbozim, sam pa je obderžal svoje stare cape. Čez deset dni mu je moral dati gospod dovoljenje za odhod. Santuči je prelival obilne solze, tako težko se je ločil od vbozega berača. Prosil ga je, da bi mu katerikrat kaj pisal. Ali Benedikt tega ni storil; njega niso vezale več nobene posemeljske vezi.

Ko je v Španijo namenjen popotoval čez Francosko, prebije en kos zime (1772 — 1773) v Mulinih (Moulins) v Burbonski okrajini (Bourbonais). Tam je stanoval pri nekem pobožnem zidarju, Moretu po imenu, zadovoljen z nekoliko slame na kašči, dasiravno je bilo mraz. Tam je molil in premišljeval en kos noči ter se včasih tudi nevsmljeno bičal. Od jutranje zarje do poldne pa je molil v cerkvi korarski, in ko je bil ves premerznjen, se je šel gret o poldne v neko štacunico, ki je bila tam blizu. Popoldne je bil zopet v cerkvi, dokler so jo prišli zapirat; potem še le je povžil svojo edino jed, kruh in vodo; le ob nedeljah si je dovolil dvojno okrepčanje.

V poslednjem času je bilo v cerkvi nekaj vkradeno, in mnogi so obračali sum na Benedikta. Kapiteljski vikarij mu je torej prepovedal v cerkev ter je naganjal gosposko, da naj tega romarja zapodi iz mesta. Benedikt je molčal ter prenašal vse z vdanostjo. Iz mesta pa vender ni šel. Znabiti je hotel Bog, da bi se po tej sramoti čednost njegova tolikanj svitleje pokazala. Stanoval je ravno tako, kaker prej pri Moretu, pri nekem krojaču, Fanžúvu (Fanjou). Mnogi so se še vedno čudili svetosti njegovi in farmošter pri svetem Petru, v keterega cerkev je hodil, je bil posebno ginjen od njegove pobožnosti pri svetem obhajilu, katero je pogostoma sprejemal. Pri tem pa je zakristan, more ker je slišal, kaj se mu je očitalo, večkrat popodil vmazanega berača od obhajilne mize, kar je prenašal Benedikt z največo poterpežljivostjo.

V Mulinih se je prigodilo tudi to, da je na veliki četertek dvanajstim vbožcem razdelil, kar je imel kruha in graha, vsega vkup za kaka dva krajcarja vrednosti. In to so jedli tisti vbožci, pa so potem še polne posodice nesli domov. — Mož pa, ki je Benedikta pod streho vzel je bil že dvajset let podveržen hudim bolečinam. Okoli velike noči je mislil, da se mu bliža smert. Benedikt gre k njemu pogledat, moli in pravi nato; „Ni nič, ni nič!“ — Bolečine prejdejo počasi in mož je živel še deset let, pa jih ni čutil nigdar več.

Mej tem se je čedalje bolj kričalo po mestu zoper Labra; zapustil jo torej Muline — kam je šel, ni znano. Mudil se je v najrazličniših krajih, vender se ne da določiti kedaj prav. Mej ljudmi se je ohranil spomin, kako so ga včasi s vpitjem in zasramovanjem podile velike derhali, kako so ga zapirali ko zločinca in kako je bil enkrat celo tožen zaradi moritve. Prigodilo pa se je na tem romanju tudi marskaj čudežnega in premnogi, ki so ga videli, so verovali, da je svetnik. Nihče pa ni bil o tem bolj prepričan, kaker izpovedniki njegov.

Pot na sveto goro Alvernijo.

(Nadaljevanje.)

Ob času sv. Frančiška je bila na gori Verni le majhina koč, ki sta jo bila postavila, kaker je bilo omenjeno, tista dva brata, ki jih je bil poslal Frančišek na óglede, in pa cerkvice sv. Marije Angeljske, ki je bila zidana ob času sv. Frančiška, kar bomo povedali na dotičnem mestu. Ali kočica je bila kmalu premajhina, število bratov se je namreč vedno množilo; tudi ni bila v stanu braniti redovnike nevgodnosti vremena, mraza, dežja in snega. Začeli so torej kmalu po smerti sv. Frančiška zidati samostan s kamenjem in apnom, kaker se vidi nekoliko še dandanašnji. V samostanu se hrani pismo papeža Inocencija IV., pisano v Lijonu na Francoskem leta 1252, v katerem podeljujejo odpustke vsem tistim, ki bi pospeševali z miloščinami zidanje cerkve in samostana. Tako so mogli bratje s pomočjo dobrotnikov 26 let po smerti sv. Frančiška dokončati glavni del samostana, hi obstoji iz štirih mostavžev in ima celice na obeh straneh ter prostora za 90 bratov.

Ta samostan je pa leta 1472 skoraj popolnoma pogorel, in sicer ob priložnosti, ko je prišel obiskat goro Verno kardinal Frančišek Pikkolomizi, poznejši papež Pij III. Poslal je namreč, kaker je bila navada, prej sluge, da pripravijo potrebne reči. Ti neprevidneži pa zapalijo tako velik ogenj, da se vname bližnje poslopje, ki je bilo iz lesa; ogenj se vedno širi in vpepeli tri četerti samostana. Redovniki, videvši, da tu ne more nič storiti človeška moč, se obernejo zaupljivo k sv. Lovrencu. Kleče store obljubo, da bočejo slehern dan obhajati njegov spomin, ako se ogenj pogasi. Ko so storili to obljubo, se jim prikaže sredi ognja sv. Lovrenec in ogenj vgasne. Ohranjen je bil tako četerti del samostana, pravtisti, kamer so prenesli reči, ki so jih mogli rešiti. Obljuba pa se zvesto izpolnjuje še dandanašnji; vsaki dan se moli pri duhovnih urah po sklepnicah antifona sv. Lovrenca. S pomočjo dobrotnikov, zlasti društva suknarjev v Florenciji, so sezidali iz novega samostan, kakeršen je bil prej. Leta 1549 so zidali bolnišnico z lepo lekarno, obednico in oddelek za ptujce. V poznejših časih so še mnogo družega prizidali, kaker bukvarno, fabriko za sukno, hleve za živino i. dr.

Redovnike in sveto goro Verno so vzeli pod svoje varstvo ne le papeži, ampak tudi cesarji. Papež Aleksander IV. so poslali leta 1254 iz Napolja prelepo pismo vsem redovnikom sv. Frančiška in vsem vernim, v katerem pišejo, da vzamejo to sveto goro, Horeb božji, ali drugo Golgato, pod posebno varstvo apostolskega sedeža za vse čase. Pod kaznijo izobčenja, prideržano, razen smertne ure, rimskim papežem, prepovedujejo znemirjati in nadlegovati brate, prilastiti si kaj njih posestva, ali posekati kako drevo, če tudi majhino. — Pismo cesarja Henrika VII. od 20. listopada 1312 pa nalaga vsem okoličnim veljakom in grofom, naj v njegovem imenu krepko branijo in varujejo brate na sveti gori ter ne puste, da bi jim kedo krivico in sitnosti delal. Ako zanemarijo to dolžnost, naj se boje cesarskega serda iz kazni, ki jih bo zadela po njegovi volji.

Leta 1434 so papež Evgen IV. varstvo samostana in gore Verne še posebej izročili društvu suknarjev v Florenciji; tem je sledila kupčijska zbornica in slednjič mestni zbor florentinski.

Prebivali so mirno sinovi sv. Frančiška na gori do leta 1859, v katerem je kralj pjemonteški s pomočjo nesrečnega cesarja francoskega in skrivnih družeb premagal Avstrijo in pregnal iz Italije vladarje, pustivši edino papežu majhin kos njegove deže. Eno prvih del nove laške vlade je bilo to, da je pregnala redovnike

iz samostanov, pograbila njih posestva in prodala jih. Tudi gora Verna je bila na versti, da se proda, in marisiketeri je že ogledoval, kaj bo kupil, ali gojzd, ali vert, ali pašnike. Toda zdaj stopi na noge mestni zbor florentinski ter se krepko poteguje za samostan, opiraje se na več ko 400letne pravice, koti zavetnik samostana in cele gore Verne. Italijanska vlada se je bala zameriti se zboru, ter je odjenjala. Tako je bilo ohranjeno to svetišče sv. Frančiška, kateremu so redovniki sveto goro goreče priporočevali. —

* Ko smo nekoliko ogledali samostan, kaker je bilo rečeno, bije ura enajst in zvonček nas pokliče k obedu. Ker imajo redovniki od polnoči do dveh svoje molitve in premišljevanja in morajo jutraj ob štirih vže zopet prihajati v kor, zato gredo ob enajstih obedovat in ob petih večerjat, da pred polnočjo nekoliko spe.

Po obedu, mej katerem se je vedno bralo iz nekih pobožnih bukev, smo šli sparoma, móleč psalm „Miserere“, v cerkvico sv. Marije Angeljske, da počastimo sv. Rešno Telo.

Po molitvi sva začela, jaz in P. Pacifik, obiskovati svete kraje. Najprej, se ve da, si ogledava znamenito cerkvico sv. Marije Angeljske, ki je bila postavljena ob času sv. Frančiška, in prav po njem. Cerkev je majhina, bolj podobna kapeli, priprosta, ima en sam oltar, ob stenah klopi brez klečal. Vodnik najun, P. Leander, nama je o tej cerkvici to-le povedal: Ko je negdaj sv. Frančišek na gori molil, prišla mu je misel, da bi sezidal cerkvico v čast presvete Device Marije. Mej premišljevanjem se mu prikaže presvete Devica, spremljana od sv. Janeza Kerstnika in sv. Janeza Evangelista, pohvali njegovo misel ter ga spodbuja, naj le zida cerkvico, da se bodo v njej zbirali njegovi bratje, hvalili Gospoda in opravljali službo Božjo. Odkazala mu je kraj in dala načert, po katerem naj se zida cerkvica. Precej drugi dan gre sv. Frančišek k grofu Orlandu, razodene mu prikazen ter ga prosi, naj da zidati na gori cerkvico. Z veseljem privoli pobožni grof, pokliče zidarje in delo se začne, leta 1216. Čez dve leti je bila končana. Sv. Frančišek jo je imenoval sv. Marijo Angeljsko; v njej počivajo kosti grofa Orlanda, ki ga je sv. Frančišek sam sprejel v tretji red, v katerem je sveto živel do smerti.

Ali cerkvica je kmalu postala pretesna, zakaj ljudstvo je hodilo iz vseh krajev obiskat in častit ta sveti kraj. 26 let po smerti sv. Frančiška so jo zdaljšali pod vodstvom sv. Bonaventure s pomočjo ljudstva in s privoljenjem papeža Inocencija IV. Leta 1260 so delo srečno dokončali. Papež Aleksander IV., goreč častivec sv.

Frančiška in gore Verne, so hoteli, da naj bo ta cerkev ravno tako v časti kakor velika cerkev sv. Frančiška v Asizu, kjer počiva njegovo truplo, in cerkev sv. Marije Angeljske, na planjavi pod Asizom, imenovana sploh porcijunkula; pisali so zatorej sedem bližnjim škofom, naj gredo na goro Verno in slovesno cerkev blagoslove. 20. vel. serpana ravno tistega leta, bila je nedelja, zbrali so se škofje na gori ter so v pričujočnosti [velike množice ljudstva in redovnikov iz bližnjih samostanov, mej katerimi je bil tudi sv. Bonaventura, tedaj generalni minister celega reda, slovesno blagoslovili cerkev v čast vsegamogočnega Boga, Marije prečiste Device in sv. Frančiška. Po slovesnosti v cerkvi so zasedli škofje konje in spremljani od duhovnikov in redovnikov objezdili celo goro ter jo pokropili z blagoslovljeno vodo.

Na zidu mej staro cerkvijo, zidano od sv. Frančiška, in novo prizidano, visi lesen križ, katerega je negdaj sv. Frančišek sam postavil na oltar svoje cerkvice. Še zmirom je cel in nepoškodovan, akoravno je preteklo vže 666 let, odkar je v tamkaj.

Ta cerkvice je vredna velicega spoštovanja, bodisi ker je zidana po vkazu in načertu, ki ga je dala Marija sama sv. Frančišku, bodisi ker je bila od sedem škofov tako slovesno blagoslovljena, bodisi naposled zaradi svetosti sv. Frančiška in veliko drugih svetih redovnikov, ki so na gori Verui živeli, in v tej cerkvi goreče molili.

Ko je negdaj, ta dan pred sv. Lovrencem, v njej prepeval večernice zveličani Janez Alvernijski sè svojimi brati, se mu je prikazal sv. Lovrenc, stegnujen na ražnju, kakor je bil obsojen od ljutega trinoga. Oberne se proti zveličanemu Janezu ter ga milo pogleda. Ta se zamakne in ostane tako do sklepnic. Ko se po tej molitvi začne peti: „Češčena kraljica“, prikaže se mu sv. Lovrenc v novič, toda v lepi dragoceni obleki dijakonski z ražnjem v roki. „Glej, Janez“, mu pravi, „zavoljo tega ražnja vživam zveličanje v nebesih ter me slavi sv. cerkev s toliko slovesnostjo.“—

(Dalje prih.)

Življenje brata Junipera.

8. poglavje.

Kako brat Juníper samega sebe poniža
v hvalo Božjo.

Nekedaj se je hotel brat Juníper prav dobro ponižati, zatorej se sleče do samih svitic, kuto v culo povezano na glavo dene, ter tako na pol nag vstopi v Viterb, in gre v svoje zasramovanje na očiten terg. Ko je bil tamkaj, so otroci in mladi ljudje, misleč da je nor, jako ga zasramovali; metali so nanj mnogo blato, lučali so ga s kamenjem ter ga močno zasmehovaje sem ter tja pehali. Tako preganjan in zasramovan je velik kos dneva tamkaj stal; potem je šel v samostan. Ko so ga videli bratje, so bili jako nejevoljni zastran njega. Posebno pa, ker je šel tako po celem mestu s culo na glavi, zato so ga ostro grajali ter mu hudo pretili. Eden je rekel: „Zaprimo ga,“ drugi je rekel: „obesimo ga“ in drugi so rekli: „ni mogoče, da bi se prehudo kaznil za toliko pohujšanje, katero je ta-le denes dal in ž njim ves red“. Brat Juníper pa je vesel sè vso ponižnostjo odgovarjal: „Prav pravite, vseh teh kazni sem vreden in še mnogo več“.

9. poglavje.

Kako se je brat Juníper igral na ujkalnici,
da bi se ponižal.

Ko je nekedaj brat Juniper v Rim šel, kjer je že sluh njegove svetosti razširjen bil, mu je šlo mnogo Rimljanov naproti iz velikega spoštovanja. In brat Juniper, ko vidi tolikanj ljudi prihajati, misli, kako bi njihovo česčenje premenil v zasramovanje in zasmehovanje. Bila sta pa ravno tamkaj dva otročiča, katera sta se ujkala, t. j. položila sta bila desko čez en drugi les in vsaki je sedel na enem koncu deske, ter sta se tako poganjala gori in dolu. Brat Juniper gre, spravi enega z deske, sede sam gori pa se začne ujkati. Mej tem pridejo ljudje ter so se kaj čudili nad tem ujkanjem brata Junipera. Vender ga pozdravijo z veliko spoštljivostjo in čakajo, da bi končal ujkanje, ter bi ga potem sè vso častjo spremili do samostana. Brat Juniper pa se je malo menil

za njihovo pozdravljenje, češčenje in čakanje, temuč le na ujekanje je mislil. Ko so tako dolgo čakali, je neketerim začelo biti dolgčas ter so rekli: „Kako tele je vender ta človek!“ Neketeri pa, ki so poznali njegovo navado, so ga zato le še bolj spoštovali; vender so odešli vsi in brata Junipera pustili na ujekalnici. In ko so bili vsi odešli, je ostal brat Juniper ves potolažen, ker je videl neketero, ki so ga zasmehovali. Vstane tedaj in gre v Rim sè vso pohlevnostjo in ponižnostjo ter pride v samostan manjših bratov.

Pregled frančiškanskih misijonov.

Prepričani smo, da vsaki veren katoličan rad sliši ali bere, kako se kaj naša sveta vera po svetu širi in napreduje; zlasti pa morajo mikati pobožne otroke svetega Frančiška [misijoni frančiškanski, to je sploh misijoni vseh raznih redov našega svetega očeta serafinskega. Pervi red častitljivega Asiščana je razdeljen namreč, kaker je znano, v tri samostojne redove, kapucinski, minoritski in navadno tako imenovani frančiškanski red, in vsi trije se vsaki v svojem odločenem delu stanovitno trudijo v vinogradu Gospodovem. Pa tudi tretji red svetega Frančiška lepo pospešuje razširjanje kraljestva božjega na zemlji. Nas enako veseli, kar koli dobrega stori ta ali oni, in radi bomo o priliki govorili tudi zlasti o goreči delavnosti očetov kapucinov po raznih straneh sveta. Za zdaj pa podajemo pregled misijonov reda frančiškanskega v ožjem pomenu, posnet po redovnem časopisu «Acta Ordinis Minorum» in neketerih drugih zanesljivih virih.

I. V EVROPI.

V Avstriji, na *Erdeljskem* ali *Sedmogradskem* je frančiškanska misijonska okrajina svetega Štefana, ki ima duhovno pastirstvo v 14 farah; redovniki te okrajine spreobračajo tudi ločence in jude, ter so n. pr. v preteklem letu 10 kalvinovcev sprejeli v katoliško cerkev. —

V Dalmaciji ima frančiškanska okrajina presvetega Odršenika 66 far z okoli 88 tisočami katoličanov, ki izvirajo po večem od tistih, ki so se ob času, ko so Turki Bosno zasedli, preselili v

dalmatinske hribe ob enem s frančiškani, katerim se za Bogom zahvaliti imajo za sveto katoliško vero. —

V Bosni je misijonska okrajina frančiškanska, ki vpravlja 80 far z okoli 140 tisočami katoličanov. Od bosánske okrajine se je leta 1843 ločila sadanja kustodija hercégovška, ki ima 19 far z okoli 50 tisočami katoličanov. Gdor bi želel o šeststoletni delavnosti frančiškanskega reda v tem misijonu kaj natančnega izvedeti, temu bodi priporočena v lahko umljivi bosanski slovenščini pisana knjiga patra M. V. Batinića, ketere prvi zvezek je lansko leto v Zagrebu na svetlo prišel pod napisom: «Djelovanje Franjevacu u Bosni i Hercegovini.» Cena zvezku je 80 krajcarjev. Koliko so dosegli frančiškani v Bosni in Hercégovini v poslednjih sto letih, pa jasno kažejo števila, ki jih postavimo le-sem iz pregleda, ki so ga nam mej drugim blagovolili poslati sadanji predstojnik bosanske okrajine, m. č. pater Nikolaj Krilić. Pred sto leti (prav za prav leta 1779) so bili v celem tem misijonu trije samostani, cerkev 5, far in lokalij 34, frančiškanov mašnikov 73, vseh frančiškanov skupaj 78, družin katoliških 8,752, vseh katoličanov 76,439, šol zunaj samostanov tedaj ni bilo. Čez 98 let, to je leta 1877, pa je bilo v celem misijonu (v Bosni in Hercégovini) 9 samostanov in 1 rezidencija (majhin samostan), cerkev razen samostanskih 61, far in lokalij 110, mašnikov frančiškanov 260, vseh frančiškanov skupaj 347, družin katoliških 29,355, vseh katoličanov 199,192, šol zunaj samostanov 38. V menj ko sto letih se je torej v teh krajih več ko podvojilo število katoliških prebivavcev, in ako sežemo še nekoliko nazaj, do leta 1743, ko je bilo vseh katoličanov v Bosni in Hercégovini 43,822, vidimo, da se je v 134 letih več ko početverilo. Ako bi se bilo to zgodilo le po natornem množenju katoliškega prebivavstva, frančiškanom bi šla vsaj ta zasluga, da so to prebivavstvo v sredi ločencev (starovercev) in mohamedancev katoliško ohranili, in sicer dobro katoliško, kar vsagdo, ki le nekoliko pozna tamkajšnje okoličnosti, ve, da ni bilo lahko delo. Ali zgodovina pripoveduje, da so tudi od negdaj spreobračali krivo-verce ter ločene nazaj vodili v naročje svete katoliške cerkve. Rimski papeži jim za to tudi niso bili nehvaležni. Ne le da so jih pogostoma očitno hvalili, temuč tudi z obilimi velikimi pravicami so jih obdarovali. Mej njimi je zlasti spomina vredna ta, ker so smeli že od leta 1635 po smerti apostolskega vikarja izvoliti tri iz mej domačih redovnikov, katerih enega je potem papež izbral za škofa in za apostolskega vikarja te dežele postavil. Pravi bosánski škof

je bil namreč pod našim cesarjem v Djakovem v južni «Sloveniji» ter ni mogel sam opravljati tudi v Bosni svojih škofovskih dolžnosti, dokler je tam turski sultan gospodaril. — —

V Holandiji ima frančiškanska provinca dolnje Nemčije okoli 70 redovnikov v misijonu, kjer vpravljajo 24 far. Večina prebivavcev v Holandiji so protestantje. V 16. stoletju so se frančiškani tam izpostavili najhujšemu preganjanju, da bi rešili katoliško vero, in mnogo jih je zanj kri prelilo, mej njimi zlasti sveti Gorkumski marterniki, ki so jih papež Pij IX. leta 1867 svetnikom prišteli. —

Na Angleškem ima belgijska frančiškanska okrajina okoli 30 redovnikov v misijonih. —

V evropski Turčiji, koliker je je še ostalo, je šest apostolskih prefektur ali predstojništev, kjer se trudi kakih 80 misijonarjev našega reda. V epirski prefekturi v škofijah leški in sapski in v nadškofiji draški imajo 7 far; v macedonski prefekturi v škofiji leški in nadškofiji draški 5 far. Ostale štiri prefekture so: serbska v Stari Serbiji z nadškofijo v Skoplju, pulatska v Albaniji v pulatski škofiji, kjer je škof in vsa duhovščina frančiškanskega reda, katoličanov okoli 12 tisoč, kastratska prefektura v nadškofiji barski in škoderski in carjigrajska za katoličane v Carjem gradu, Zmirni in drugih bližnjih krajih.

II. V A Z I J I.

Palestina. Že čez 600 let so frančiškani varili svetih krajev, kjer je Kristus rojen bil, živel in za naše odrešenje na križu vmerl. Skozi cel ta čas so jih varovali z nevarnostjo svojega življenja v preganjanju in mnogih britkostih in težavah ter so nevtrudljivo skrbeli za verne katoličane mej ločenci, krivoverci in mohamedanci raztresene. Dandanašnji ima kustodija svete dežele 387 redovnikov v 9 samostanih in 28 hospicij. Cerkev imajo 34, far 28, svetišč 29, kapelic 24, vbožnic 70, šol za hlápciče 22, za deklice 6. Samostani so: v Jeruzalemu 2, namreč na Sionu in pri Božjem-grobu, potem v Betlehemu, pri sv. Janezu v gorah, v Nazaretu, v Halebu, v Larnaki na Ciperskem otoku, v Aleksandriji in v Kajiri na Egiptovskem. Hospiciji so: v Emavsu, Ramli, Jafi, Tiberiji, Akru, Tiru itd.

Kitajsko (Čina ali Kina). V tem velikanskem cesarstvu ima frančiškanski red, kaker smo že lani povedali, 7 škofij ali apostolskih vikarijatov in sicer po enega v deželah Šen-si, Šan-si,

Šan-tung in Hu-nan, v deželi Hu-pe pa tri. V vseh teh misijonih misijonari okoli petdeset frančiškanov, mej njimi devet škofov; apostoljska vikarija šensijski in šansijski imata namreč vsak svojega koadjutorja ali pomožnega škofa. V vsaki škofiji je sirotnica (hiša za odgojevanje zapuščenih otrok) in seminarij, kjer se domači mladeniči uče za duhovnike. Takih domačih duhovnikov že tudi imajo nekaj. Da bi jih bilo zadosti, bi pač sami najlažje razširjevali sveto vero po svoji domovini. Evropejci imajo grozovito težavo že z jezikom, ki je neznansko čuden in ves poseben. —

Na Filipinih, španskih otokih v Tihem morju, proti jugu in vshodu od Kitajskega, je misijonska provincija, počeščena z imenom «apostoljske provincije», ker je dala cerkvi svete marternike japonske. Tam živi okoli 280 frančiškanov, ki vpravljajo 134 far z okoli 800 tisočami katoličanov.

III. V AFRIKI.

V Dolenjem Egiptu ima kustodija Svete dežele, kaker smo že omenili, samostane v Aleksandriji in Kajiri in nekoliko hospicev v raznih manjših mestih, Roseti, Fajumu, Damijati, Port-Sajdu itd.

V Gorenjem Egiptu je apostoljska prefektura zlasti za spreobračanje ločenih koptov. Kopti so mlajši starih Egipčanov, kristijani, ki so pa zabredli v zmote ter se odklali od svete rimske cerkve. Naši misijonarji pa so jih že mnogo zopet pripeljali k pravemu spoznanju; zlasti v najnovejšem času popuščajo stare zmote, le žalibog, ker se jih mnogo — kaker se poroča, do tisoč vsako leto — izgubi v nove, hujše zmote, v mohamedanstvo. Katoliških misijonarjev je menda premalo tam in denarnih pomočkov tudi nimajo zadosti.

Na Tripolitanskem in v Barki je apostoljska prefektura z misijonarji frančiškani v Tripolju, Misrati, Bengasiju, Der-ni in Tobruku. —

Tudi *v Maróku* je apostoljska prefektura ter imajo španski frančiškani misijonske staje v Sevti, Mogadoru in v glavnem mestu Maróku. —

IV. V AMERIKI.

V Zveznih državah Severne Amerike se trudijo v misijonih patri trije kustodij, dveh provincij in enega kolegija, namreč kustodije Bufelovske neomadežanega spočetja, kustodije Sinsinetske

sv. Janeza Kerstnika, kustodije sv. Elizabete Turingijske, provincije bavarske v Sen-Luizu in kolegija sv. Barbare v Kaliforniji. —

V Mehiku so imeli frančiškani 5 provincij in 7 misijonskih kolegijev. Leta 1878 pa je vlada vse to zaterla. Vender od 369 redovnikov, ki so bili takrat v deželi, mnogi še zdaj delajo v misijonih. —

Tudi v *Gvatemali* je neslobodoljubna vlada že leta 1872 zaterla tamkajšnjo frančiškansko provincijo in kolegij presvetega Križa; redovniki so se razkropili. —

V Novi Granadi se je nedavno ravno tako zgodilo. Ta dežela se dandanašnji navadno imenuje Kolumbija ter je zvezna država na severju Južne Amerike. Frančiškani so imeli tam 5 samostanov in 2 kolegija za misijone v Kaliju in Popajanu. V prvem so še zdaj štirje misijonarji. —

V Ekvadorju je kolegij v glavnem mestu Kitu (Quito) in samostan v Gvajakilu s kakimi 40 redovniki. —

V Perú je 5 kolegijev in 1 samostanz okoli 120 redovniki. —

V Čile so trije misijonski kolegiji z okoli 110 redovniki. —

V Boliviji je 5 kolegijev z okoli 160 misijonarji. —

V Arhentinski zvezni državi so 3 kolegiji in 2 misijonska samostana z okoli 90 redovniki. —

V Braziliji ima 6 redovnikov majhn misijon začel leta 1870.

V. V AVSTRALIJI.

V Sidniju (Waverley) so ustanovili nov misijon patri irske provincije.

Drobtinice.

Sv. Deodat v Ljubljani.

4. malega travna t. l. o polu dveh popoldne je zapel veliki zvon frančiškanske cerkve v Ljubljani in potem je skupno zvočenje oznanjevalo, da peljejo že davno iz Rima pričakovane koščice svetega Deodata sè železniške staje proti uršulinski cerkvi. Kmalu se prikaže prelep nalašč za to priravnani voz s predrago svetinjo in v kočiji za njim se pelje pater gvardijan frančiškanski z enim redovnih tovarišev, oba v cerkveni opravi. Ljudstva je bilo kmalu polno pred nunsko cerkvijo. Skrinja s častitljivo svetinjo je bila ogernjena z višnjevim ogrinjalom in lepo ovenčana. Častita gospo-

da nunska sta jo pričakovala v roketih na cerkvenem pragu. Mej obilno množico so jo vzeli z voza ter nesli v zakristijo, kjer so z veliko vmetalnostjo zaperto skrinjo zlagoma in previdno oddelali in odperli. In kako so se začudili vsi, ki so bili poleg, ko so odmotavši mnoge zavoje zagledali svetnika, neizmerno lepega, kako počiva na dragem ležišču!

Znano je, da so bili ostanke sv. Deodata, ki so bili že davno v frančiškanski cerkvi na altarju svetega Križa, pred nekaj meseci poslali v Rim, da bi se tam po vsi cerkveni vmetalnosti v vosek vdělali, kaker je n. pr. telo sv. Feliksa pri svetem Jakopu. S koščicami svetnikovimi so poslali tudi vsa zadevna pisma, in ko so se v Rimu po natančni preiskavi prepričali, da so to res prave kosti svetnikove, potem se je delo pričelo in pod vednim nadzоровanjem od svete skupščine za odpustke in svete ostanke za to postavljenega duhovnika nadaljevalo. Obdale so se namreč svete koščice z voskom, tako, da se je ponaredilo truplo nebeško lepega mladeniča, ki leži tu kaker že poveličan marternik, ko je kri prelil za sveto vero. Obličje ima nepopisno lepo, ne meseno mamljivo, kaker delajo dostikrat podobe današnji malarji, temuč sicer sè vsemi popolnostmi obraza človeškega, pa ob enem nekako nebeško obsijano, tako, da mora v gledavcu tudi nehotečem svete občutke buditi. Zobei, ne ponarejeni temuč prav svetnikovi, se vidijo izmej prelepih ustnic; čelo, lici, vrat, ves život je v najlepšem ravnomerju, posebno so pa oči tako ginljivo vpodobljene, da se ne dá dopovedati. Glavo mu objema lovorikov venec in znamenje svetništva mu jo milo obseva. Oblečen je v prelepo belo srajco s podger-njenim častitljivim nekoliko temno-erdečim baršunastim plaščem. Obleka je nežno sè zlatom obrobljena. Noge čez meče gori prijetno ovijajo na poseben način pletene pepelnate sandalije. Desno roko derži na persih; v nji ima paljmov list; leva pa mu leži lahko ob strani z belo lilijo. Na obeh rokah ste puščeni kratki riži kaker zarezi v méso, da se vidijo kosti svetnikove; enako se vidijo kosti tudi pod stopali; lebanja ali črepina glavna pa od zadaj ni čisto nič zadelana. Glava leži precej više na trijeh belih blazinicah sè zlatom obrobljenih; ostalo telo pa počiva na ležišču erdeče barve. Pri nogah stoji čedna posodica, ki je v nji kos per-tiča namočenega v kervi svetnikovi. Tudi posebe je pridevenih sè več svetinj tega svetnika.

V nunski zakristiji je nekaj patrov frančiškanov in drugih oseb videlo in čudilo se tako lepo opravljenim svetim ostankom.

Tam so ga videle skozi omrežje tudi častite gospe uršularice, ki so bile silno razveseljene. Poslednjič, okoli trijeh, so štirje patri frančiškani prenesli svetnika mimo velikega altarja do omrežja, ki se odpira, in sprejele so ga gospe uršularice, pred njimi gospa mati, ter so ga dele v nunskem koru na mesto, kjer je bil že poprej nekaj časa, preden so ga bili prepeljali v Rim. V nunski cerkvi ostane sveti Deodat tako dolgo, da bo pri frančiškanih vse potrebno vravnano. Svetnik se bo del v prelepo štirivoglato ormaro, ki je po večem že izdelana.

Že prej, ko so bili svetinje vzdignili ter so jih, preden so se odpravile v Rim, gospe uršulinke hranile, že tedaj so se bile neketere ne majhine milosti dosegle priporočevaje se temu svetniku, kaker je „Zgodnja Danica“ ob svojem času naznanjala; po pravici se sme upati torej, da se bo sveti Deodat tudi nadalje za novo češčenje z novimi dobrotami izkazoval Ljubljčanom.

Sveti Deodat, prosi za nas, da bomo vredni obljub Kristusovih!

(Po „Zg. Danici.“)

Lep zgled katoliške serčnosti.

Govorili smo že nekolikrat o slavnem duhovniku francoskem, monsinjorju Segürju, s katerim se po pravici sme ponašati tretji red svetega Frančiška; vendar nismo še povedali, kako je ta sveti mož k časti ne le tretjemu redu in ne le francoskemu, temuč tudi slovenskemu, zlasti ruskemu narodu. Po materini strani je namreč naš; rodila ga je ruska grofica Sofija Rostopčina, hči slovečega generala Rostopčinega in grofice Protasove. In res pravi Rusinji ste bile te dve gospe ne le po jeziku, temuč tudi po goreči pobožnosti in junaškem sercu. Naj povemo tu o poslednji, kar piše o njej pobožni vnuk sam v knjižici, ki ima naslov „Moja mati“ (Ma Mère).

Grofica Protasova, žena generala Rostopčinega, je bila ena iz mej naj lepših gospe na dvoru carice Katarine ter je bila prvotno vdana staroverstvu moskávskemu; ali v svojem 32. letu je spoznala resnico in leta 1806 se je pokatoličila, ne obotavljaže zato največim nevarnostim nasproti se postaviti. Živela je v Moskvi ter se vozila vsak dan v kočiji v katoliško cerkev.

Tedaj je vladal car Nikolaj. Nekega dne se prikaže pred staro materjo Segürjevo činóvnik policijski ter ji pravi tako-le: „Gospa grofica, jaz sem prišel od gubernatorja; včeraj ste bili

opominjani od strani, denes vas opominjam jaz naravnost. Njegova prevzvišenost, gubernator, vas prosi, da bodite bolj zderžni zana-prej v svojem vedenju, zakaj, ako boste nadaljevali katoliško izkazovanje, bo prisiljen gospod gubernator pisati carju“.

Grofica se ni dala v strah prijeti; odgovorila je činóvníku policijskemu: „Povejte gubernatorju, da bom sama pisala carju, in še denes mu bom pisala.“ — V resnici je pisala carju Nikolaju to le pismo, vredno tako junaške katoličanke.

„Gospodar! Moskávski gubernator mi preti, da bo naznanil Vašemu veličanstvu, da sem katoličanka in da hodim vsak dan óčitno k maši v katoliško cerkev, in še vozim se v kočiji. Res delam tako, kar sem imela to srečo, da sem zapustila razkolništvo ter vstopila v naročje prave Cerkve. Pri tem se deržim pravice, ki mi jo dajejo ob enem zdrava pamet in postave. Kar delam, ni nič posebnega in še na misel mi ne pride, da bi htela koga dražiti sè smešnim izkazovanjem. Nadaljevala bom torej kaker do zdaj. Vaše veličanstvo me zna v ječo vreči, ako se mu prav zdi, ker sem katoličanka ter se kažem katoličanko; zna mi vzeti za državo, kar imam, ter me poslati v Sibir; jaz se za to ne menim. Ali tega Vaše veličanstvo ne bo moglo nigdar, zaderžati me, da ne bi slušala vesti, da bi popustila vero svojo, da bi nehala Bogu svojemu služiti.

Gospodar! Mislite na se! V malo letih boste vmerli, kaker vsak ólovek na tem svetu, in tedaj boste sojeni, in ako Vas najde kralj kraljev, kaker ste zdaj, zunaj cerkve njegove, ki je sveta katoliška, apostoljska, rimska cerkev, obsodil Vas bo, in sè vso Vašo sadajno oblastjo boste šli v pekel. Naj Vaše veličanstvo resno misli na to; za zveličanje Vaše gre“. —

Pismo je šlo ter prišlo v roke carju Nikolaju in nevstrašenost te gospe ji je pridobila slobodo v izpolnjevanju nje verskih dolžnosti. Grofica je živela nadalje ko svetnica; vsak dan je hodila k svetemu obhajilu, zjutraj in zvečer je eno uro prebila v pobožnem: premišljevanju, molila je brez nehanja, ni se menila kaker le za Boga in za otroke, ki jih je Bog ji dal. Svoje bogastvo je delila vbogim z neomejeno radodarnostjo. Vmerla je v Mòskvi štiriinosemdesetletna. Hči njena, mati našega Segúrja, je bila nje vredna ter je posnemala zgled njen tako v tem, da je sprejela katoliško vero, kaker v tem, da je živela po katoliško.

(„Letture francesc.“)

Francišskani v Vingí.

V soboto 25. sušca t. l. sta sprejela ogerska ministra Tisa in Trefort neko poslanstvo ogerskih Bólgarjev iz Vingé, mesta mej Aradom in Temešvarom v Temeškem županstvu, 8 velikih, lepih mož v narodni opravi. Bolgarji v Vingí, ki so se pred sto leti z Bólgarskega tja preselili, so namreč imeli, odkar so prišli na Ogersko, duhovnike iz frančiškanskega reda. V poslednjem času pa je mestno starešinstvo vzelo redu to službo ter jo oddalo nekemu svetovnemu duhovniku. Ali vinški Bolgarji prosijo zdaj, da bi se vničil sklep starešinstva, in minister Trefort je obljubil poslanstvu, da to zadevo kmalu in vgodno reši. — Jugoslovensko ljudstvo je pač povsod redu svetega Frančiška vdano; naj bi se ne tergala ta vez s prenatgljenim nadomeščevanjem!

(Po „Vaterland“-u.)

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo:

Tretjerednica goriške skupščine Sestra Angela (Marija) Sever, vmerla 20. prosinca t. l.

Tretjerednica Marija Spur iz Veržeja na Štajerskem, vmerla 31. sušca t. l. Ta sestra je bila lep zgled vsem ženam in velika častivkinja Marije device.

Popolni odpustek

morejo dobiti meseca velikega travna:

1. vsi verni katoličani v frančiškanskih cerkvah 13., 17., 18., 20., v kapucinskih tudi 23.;

2. tretjeredniki v kateri koli cerkvi razen naštetih dni tudi 25., 29., 30., 31; tretjeredniki frančiškanskih skupščin tudi 19. in 22., tretjeredniki kapucinskih skupščin pa 28.; vesoljna odveza na vnebohod in binkuštno nedeljo.
